

College van prof. dr. J.P. Boer ter gelegenheid van de opening van het facultaire jaar 2017/8 gehouden op 6 september 2017

Het belastingrecht is te eenvoudig

Hooggeachte decaan,
en leden van het faculteitsbestuur,
Hooggeleerde collega's,
Waarde studenten,
en overige aanwezigen.

Het is een lange aanloop voor een openbare les over het belastingrecht met als thema 'eenvoud'. Excuses daarvoor. In deze tijden had het korter en ook genderneutraal moeten, namelijk: geachte belastingplichtigen! Want u bent – of u het nu wilt of niet – allemaal belastingplichtig. Niemand uitgezonderd. Zo eenvoudig is het belastingrecht.

Eenvoud is dus het thema van het openingscollege vandaag. Het belastingrecht – of: het fiscale recht – is te eenvoudig geworden, zo luidt de stelling. Ik hoor u denken... 'Dit is het definitieve bewijs van het feit dat de rechtswetenschap volledig is losgezongen van de werkelijkheid. Een hoogleraar belastingrecht die komt vertellen dat de belastingwet te eenvoudig is. Veel gekker moet het allemaal niet worden.'

Maar ik kan u geruststellen. Het zijn niet mijn woorden. De klacht dat het fiscale recht te eenvoudig is, komt uit de mond van individuele belastingplichtigen zelf en is in procedures bij de belastingrechter steeds vaker en luider te horen. In dit college zal ik uitleggen dat het belastingrecht soms inderdaad te eenvoudig is en aangeven waarom de wetgever daar serieus aandacht aan moet schenken.

De opbouw van mijn betoog is als volgt. (i) Eerst licht ik de stelling dat het belastingrecht te eenvoudig is, nader toe. (ii) Vervolgens presenteer ik drie voorbeelden uit de recente rechtspraak waarin belastingplichtigen klagen over het feit dat de belastingwet té eenvoudig is. (iii) Daarna onderbouw ik waarom de wetgever deze klachten van belastingplichtigen ter harte moet nemen. (iv) Ik sluit af met de oproep om 'eenvoudige belastingwetgeving' voortaan kritischer tegemoet te treden.

Voor alle belastingplichtigen hier aanwezig: het college duurt maar een klein half uur. Het is kennelijk de wens geweest van de organisatoren van vandaag om te laten zien dat studeren niet 'alleen maar leuk' is. Daarom is men voor het openingscollege waarschijnlijk uitgekomen bij een spreker van de vakgroep Belastingrecht. Maar ik kan u verzekeren, het wordt ronduit genieten. Er komt in dit verhaal een voetballer voorbij en aan het einde van het betoog wacht zelfs een kanarie. U zult nog balen als het college straks is afgelopen.

1. Is het belastingrecht te eenvoudig?

De titel van dit openingscollege vraagt om een nadere uitleg. Daar ben ik mij volledig van bewust. Is het belastingrecht écht te eenvoudig? Het fiscale recht wordt namelijk al jarenlang als nodeloos ingewikkeld ervaren. Het is veelzeggend dat professor Antal – de allereerste lector in het belastingrecht te Leiden – bij de aanvaarding van zijn ambt in 1947 een rede uitsprak met de titel ‘Eenvoud in het belastingrecht in Nederland’. De eerste woorden van zijn rede luiden [ik citeer]:

Over weinig aspecten van de huidige belastingwetgeving in Nederland bestaat zo algemene eenstemmigheid als over het feit, dat zij zeer ingewikkeld is.

[einde citaat]

De tijd heeft niet stilgestaan. Minder dan een jaar geleden – zo’n 70 jaar na Antal – sprak prof. Arendsen hier in Leiden zijn oratie uit, getiteld: ‘Eenvoudig belasting heffen. Tussen droom en daad.’ Kennelijk houdt het onderwerp ‘eenvoud’ de gemoederen van de Leidse vakgroep Belastingrecht nogal bezig, hoor ik u denken. Dat klopt, maar ook ver daarbuiten, zo kan men vaststellen. Het belastingrecht wordt namelijk vrij algemeen – en dat dus al 70 jaar lang – als ingewikkeld ervaren. Desalniettemin voer ik aan dat het fiscale recht – en dat geluid wordt naar mijn mening te weinig verkondigd – steeds vaker juist té eenvoudig is.

Bekende voorbeelden van complexiteit zijn terug te voeren op het burgerperspectief ten aanzien van belastingen. De wirwar van belastingmaatregelen, kortingen en subsidies waardoor een belastingplichtige netto minder overhoudt, terwijl hij bruto meer gaat verdienen. Dat gaat er bij de burger begrijpelijkerwijs maar lastig in. Een ander voorbeeld is de grote hoeveelheid belastingplichtigen dat de aangifte inkomstenbelasting nog steeds – ook de vooraf ingevulde aangifte – een complexe operatie vindt. Of denk aan de knellende fiscale regels die het de burger onmogelijk zouden maken te werken als ZZP’er; als zelfstandige zonder personeel. Deze ervaren complexiteit is begrijpelijk, maar inherent aan het belastingrecht.

Het is bij dit soort voorbeelden telkens wél de vraag of nu het juist is de complexiteit toe te schrijven aan het belastingrecht. De ontstane ingewikkeldheid – zo voer ik aan in het voordeel van de wetgever – wordt mede gedeeltelijk veroorzaakt door de sterk veranderende maatschappij. Regulering, digitalisering, internationalisering, veranderende arbeidspatronen, noem maar op: zelfs als het belastingrecht eenvoudig zou zijn, is het wachten op ingewikkeldheden bij de daadwerkelijke uitvoering daarvan.

Daar komt bij dat in de krant tegenwoordig veel te lezen is over ingewikkelde fiscale constructies. Slimme gebruikers van het belastingrecht weten – geholpen door een onvermoeibaar leger van inventieve belastingadviseurs – de regels naar hun hand te zetten. Kennelijk slagen multinationals erin om met ingewikkelde constructies te voorkomen dat in Nederland – of elders in de wereld – vennootschapsbelasting moet worden betaald. De in de krant beschreven principaalstructuren, cv/bv-constructies en infokapruilings wekken bij het grote publiek begrijpelijkerwijs de indruk dat het belastingrecht wel erg complex is

geworden en dat alleen gefortuneerde bedrijven met wat hulp van buitenaf de regels naar hun hand kunnen zetten.

De indruk dat het internationale belastingrecht ingewikkeld is, begrijp ik. Omgekeerd kan worden geredeneerd dat het belastingrecht juist te eenvoudig is als het met behulp van een paar structuurtjes zo gemakkelijk kan worden ontgaan. Ik kan u verklappen dat de Europese Unie en de OESO – de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling – daar in ieder geval zo over denken. Binnenkort wordt een stortvloed aan anti-misbruikmaatregelen ingevoerd op voorspraak van deze organisaties. Het gevolg zal zijn dat de complexiteit van het belastingrecht exponentieel toeneemt. Het belastingrecht was dus kennelijk te eenvoudig.

Naast het burgerperspectief ten aanzien van de complexiteit van belastingen is daar het beeld van de fiscale ingewijde. Ook die klaagt steen en been over de complexiteit van het belastingrecht. Van masterstudent tot praktijkfiscalist en zelfs hoogleraren; iedereen die met het belastingrecht moet werken, wordt geconfronteerd met de juridische ingewikkeldheid daarvan. Bepalingen zijn slecht leesbaar, ook voor experts, zo luidt de klacht. Neemt u dat gerust van mij aan – dat is zo. Het zou te ver voeren hier 'live' een wetsbepaling voor te dragen...

Ach, waarom ook niet. Het is een openbaar college dus ik lees geheel willekeurig de wetsbepaling voor die bij dit gele plakkertje staat. Ziedaar: art. 13I, lid, 6, onder b, een bepaling over de aftrek van deelnemingsrente door vennootschappen. Ik lees voor:

6. De toepassing van het vijfde en tiende lid met betrekking tot een deelneming blijft in een jaar achterwege voor zover:
(...)

b. de in het jaar in verband met de financiering van die deelneming verschuldigde renten en kosten rechtens dan wel in feite direct of indirect staan tegenover een vergoeding voor verstrekking van vermogen aan het lichaam waarin de deelneming wordt gehouden of aan een met de belastingplichtige verbonden lichaam, waarbij de voldoening van de vergoeding rechtens dan wel in feite direct of indirect in aftrek kan worden gebracht op de grondslag van een naar de winst geheven belasting terwijl over de ontvangst van de vergoeding per saldo geen belasting naar de winst wordt geheven of geen belasting naar de winst wordt geheven welke naar Nederlandse maatstaven redelijk is als bedoeld in artikel 10a, derde lid, onderdeel b;

Als u – aanwezige belastingplichtigen – zo goed zou willen zijn voortaan rekening te houden met deze bepaling, heel graag. Iedereen wordt geacht de wet te kennen, nietwaar.

Overigens betreft de door professionals ervaren complexiteit vooral een gebrek aan voorspelbaarheid van de uitkomst van een bepaalde rechtsregel. Fiscalisten hebben een advies bedacht of zaak onderhanden waarvan de uitkomst zich lastig laat voorspellen. Misschien is creëren van onduidelijkheid wel de bedoeling van het advies, denk ik bij sommige adviezen die mij onder ogen komen. Hoe dank ook, het betreft altijd een relatieve vorm van complexiteit. In absolute zin valt

het overigens reuze mee. In alle ingewikkelde zaken die de afgelopen 100 jaar aan de Hoge Raad zijn voorgelegd, is hij uiteindelijk altijd tot een antwoord gekomen.

Goed. Ik resumeer. Het belastingrecht wordt om begrijpelijke redenen als ingewikkeld ervaren, zowel door leken als professionals. Op zichzelf is dat in veel gevallen juist en ook onvermijdelijk. Het belastingrecht is namelijk in zichzelf 'problematisch recht'. In zijn befaamde 'Inleiding tot het Nederlandse belastingrecht' leerde de vermaarde Leidse hoogleraar Hofstra – reeds decennia geleden – dat [begin citaat – p. 153; 2^e druk]:

'zeer eenvoudig belastingrecht' niet kan bestaan. De combinatie van zware belastingdruk, ingewikkelde maatschappelijke verhoudingen en een streven naar rechtvaardigheid dat met de individuele posities zo goed mogelijk rekening houdt, kan niet anders leiden dan tot een tamelijk ingewikkeld stelsel van elk voor zich meestal niet zeer eenvoudige belastingen'.

[einde citaat]

Hofstra merkt vervolgens terecht op dat het bij vereenvoudiging van het belastingrecht om een streven naar eenvoud gaat: daadwerkelijk eenvoudig kan het belastingrecht dus eigenlijk niet zijn. Als belastingen eenvoudig zijn, komt het rechtvaardigheidsgehalte namelijk onder druk te staan. Een eenvoudige belastingwet houdt namelijk onvoldoende rekening met maatschappelijke verhoudingen en daarmee met de individuele gevolgen van de ingreep die de heffing van belastingen nu eenmaal per definitie veroorzaakt in het leven van belastingplichtigen.

Desalniettemin is de maatschappelijke roep om eenvoudig belastingrecht groot en – als het maar even kan – bedient de wetgever zich van het 'eenvoudsargument' bij het maken wetgeving. Belastingplichtigen klagen daarover – en naar mijn mening terecht. Ik zal dat aan de hand van drie voorbeelden illustreren.

2. Drie voorbeelden van eenvoudige wetgeving

De roep om eenvoud is bedrieglijk, zo heb ik u uitgelegd. Belastingrecht kan niet 'zeer eenvoudig' zijn – hoogstens kan de wetgever streven naar eenvoud. Waar de wetgever dus ineens met 'zeer eenvoudige wetgeving' op de proppen komt, dient men gealarmeerd te zijn. Het kan dan namelijk gebeuren dat op die wijze eenvoudige belastingwetgeving tot stand komt waarbij de reikwijdte van de maatregel onvoldoende is toegesneden – 'geënt' wordt ook wel gezegd – op de doelstelling van de maatregel. Het mogelijke gevolg daarvan is dat ook belastingplichtigen die niets te maken hebben met de doelstelling van de maatregel, toch door de maatregel worden getroffen, omdat de maatregel te grof is – te eenvoudig.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat een toename van zaken waarneembaar is, waarin belastingplichtigen klagen dat het belastingrecht té eenvoudig is. Ik zal dat demonstreren aan de hand van drie recente voorbeelden uit de rechtspraak.

Voorbeeld 1 – De zaak van Graziano Pelle

Hoewel belastingrechtspraak altijd geanonimiseerd wordt gepubliceerd weet iedereen dat het in de zaak van 30 maart jl. met rolnummer 16/4899 gaat om de vraag of bij de transfer van de voetballer Graziano Pelle de bijzondere belastingmaatregel voor excessieve vertrekvergoedingen van toepassing is. Deze regeling is beter bekend als de belastingmaatregel tegen gouden handdrukken. Graziano Pelle is een Italiaanse spits die bij Feyenoord heeft gevoetbald. Zelfs als u niet van voetbal houdt kunt u hem kennen. Hij is de naamgever van het zogeheten Pelle-kapsel; een vette coupe met een snaarstrakke scheiding. U moet het maar eens opzoeken. Ik heb het in de collegebanken meer dan genoeg gezien.

Graziano Pelle transfereert in juli 2014 van Feyenoord naar Southampton voor een bedrag van € 10.000.000. In het voetbal is het niet ongebruikelijk dat de speler een gedeelte van de transfersom ontvangt. Dat is geen gouden handdruk, maar een instrument binnen het internationale voetbal om transfers voor elkaar te krijgen. Het door Pelle ontvangen gedeelte van de transfersom is bij Feyenoord belast op grond van art. 32bb van de Wet op de loonbelasting 1964: ook wel de regeling voor excessieve vertrekvergoedingen.

Deze regeling is in de wet opgenomen omdat de wetgever vond dat een dam moest worden opgeworpen tegen de gewoonte in het bedrijfsleven om aan falende topbestuurders gouden handdrukken toe te kennen. Door een heffing van in totaal 127%! – u hoort het goed – is het de bedoeling een gedragsverandering tot stand te brengen. Het bedrijfsleven zou het voortaan wel laten om een gouden handdruk uit te delen bij zo'n torenhoge heffing. Feyenoord klaagt dat de belastingwet te eenvoudig is en ten onrechte geen rekening houdt met zijn positie. Hij heeft – met andere woorden – gelet op de doelstelling van de regeling niets met deze heffing te maken, maar moet hem toch betalen. De rechtbank beslist [ik citeer]:

dat artikel 32bb van de Wet op de loonbelasting een categorie belastingplichtigen treft – de betaald voetbalsector – die evident niet tot de doelgroep van deze heffing behoorde en ook niet kon behoren, omdat genoemd artikel een gedragswijziging beoogt waaraan deze doelgroep voorzienbaar niet zou kunnen voldoen. De wetgever heeft tevens nagelaten om in genoemd artikel 32bb een tegenbewijsmogelijkheid op te nemen die een categorie belastingplichtigen, zoals in dit geval de betaald voetbalsector, een disculpatiemogelijkheid zou hebben gegeven.

[einde citaat]

De belastingwet is – ik vat het oordeel van de rechtbank in eigen woorden samen – te eenvoudig en de maatregel kan niet worden toegepast voor het geval waarvoor zij niet is bedoeld. Overigens gebiedt de academische plicht mij te vertellen dat een andere rechtbank (nr. 14/1376) in 2017 over een zaak die gaat over de transfer van een voetballer van Ajax [Jan Vertonghen, zo kan ik de voetballiefhebbers melden] heeft geoordeeld dat de excessieve vertrekvergoedingsregeling wel toepassing kan vinden. De wetgever heeft de situatie van voetbalclubs onder ogen heeft gezien, maar daarvoor bewust geen

uitzondering willen maken, aldus deze rechtbank. In die zaak blijft de 'eenvoudige maatregel' dus overeind.

Ook al is de rechtspraak op dit punt nog in beweging [Feyenoord gewonnen – Ajax verloren], de maatregel wordt als zeer onrechtvaardig ervaren. Overigens niet alleen door voetbalclubs; op 23 augustus jl. stond in het FD te lezen dat zelfs hoge ambtenaren van de Belastingdienst deze heffing niet in overeenstemming achten met het rechtsgevoel en vrezen voor een ondermijning van de belastingmoraal als deze maatregel onverkort wordt gehandhaafd.

Voorbeeld 2 – de Wet verhuurderheffing

Per 1 januari 2013 geldt de Wet verhuurderheffing. Het is een wet die meebrengt verhuurders met tien of meer huurwoningen die vallen onder de huurtoeslaggrens – voor het gemak 'sociale huurwoningen' – een extra belasting moeten betalen. Het is geen geheim dat deze wet is bedoeld om de corporatiesector mee te laten betalen aan de financiële crisis. Gegeven de berichten in de media over het ombouwen van cruiseschepen door woningcorporaties en over bestuurders die in Maserati's reden, bestond hiervoor in de Tweede Kamer een ruime meerderheid. Deze sector had voldoende 'vet op de botten' om deze belasting te kunnen betalen, zo werd tijdens de parlementaire behandeling benadrukt.

Gedurende de Kamerbehandeling is erop gewezen dat niet alleen woningcorporaties onder deze heffing zouden komen te vallen. Ook andere verhuurders van meer dan tien sociale huurwoningen zouden worden getroffen. Hierbij werd het voorbeeld van zogeheten charitatieve hofjesstichtingen genoemd – stichtingen die aan on- of minvermogenden een kleine woning in een hofje ter beschikking stellen, zoals bijvoorbeeld in Leiden nog veel gebeurt. Of hiervoor geen uitzondering kon worden gemaakt, was de vraag. Nee, was het antwoord van de staatssecretaris, want dan komt de eenvoud van de wet in het gedrang. Dat antwoord overtuigt mij niet. Het is helemaal niet ingewikkeld om een uitzondering te maken voor hofjesstichtingen. Als u het vergelijkt met de wettekst die ik zojuist voorlas, art. 13I, lid 6, sub b, Wet Vpb. 1969, is het zelfs kinderlijk eenvoudig om zo iets te doen.

Het gebrek aan ingewikkeldheid heeft ertoe geleid dat de hofjesstichtingen vanaf 2013 gewoon worden belast voor de verhuurderheffing, terwijl deze helemaal niet behoren tot de sector met veel vet op de botten. Integendeel. Dat het overigens wel mogelijk is een uitzondering te maken voor hofjesstichtingen, mag blijken uit het feit dat ingaande 2018 alle huurwoningen die als rijksmonument zijn aangemerkt van de heffing zijn uitgezonderd en dat de drempel van tien naar 50 sociale huurwoningen is opgetrokken. Hofjesstichtingen worden daarmee *de facto* ontzien. Zo ingewikkeld was het dus ook weer niet.

Voorbeeld 3 – box 3

Last but not least, box 3. Zoals u weet wordt in Nederland op unieke wijze belasting geheven over het inkomen uit sparen en beleggen. Geen enkel ander land heft op deze wijze inkomstenbelasting. Het systeem van box 3 is eenvoudig: u wordt geacht een fictief rendement te halen van minimaal 2,87% bij een vermogen tot € 100.000; een rendement van 4,6% bij een vermogen tot

€ 1 mio; en alles boven dat miljoen wordt geacht te renderen tegen 5,39%. Het werkelijk behaalde rendement, maakt niet uit: lekker eenvoudig. De staatssecretaris heeft box 3 in het verleden een *beauty of simplicity* genoemd. Voor de Belastingdienst zal dat ongetwijfeld waar zijn, voor belastingbetalers is het systeem *as ugly as sin*. Het laatste bericht dat ik van de bank kreeg was dat de spaarrente inmiddels op 0,1% is vastgesteld. Ik wacht nog op het negatieve rentebericht.

Over box 3 is al veel gezegd; ik ga dat hier niet herhalen. Zoals u weet lopen op dit moment massaalbezwaarprocedures waarbij de vraag aan de orde is of dit systeem voor spaarders niet in strijd is met het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens. Waar het mij om gaat zijn twee elementen in de discussie die thans onderbelicht blijven. Beide punten hebben te maken met de lichtvaardige wijze waarop het eenvoudsargument wordt gebruikt door de wetgever.

In de eerste plaats: box 3 mag misschien eenvoudig zijn, maar de suggestie dat het complex zou zijn om daadwerkelijke rendementen te belasten is apert onjuist. Iedereen die morgen zijn spaartegoed inbrengt in een BV wordt voortaan belast voor maximaal 25% over het werkelijke rendement. Het enige is dat u een jaarrekening moet opmaken, maar dat is geen enkele moeite voor een spaarrekening. Dat kan u. Vanaf dat moment wordt voortaan niet meer een fictief rendement over het spaartegoed belast, maar alleen nog de daadwerkelijke rente. Het kan dus wel en hoeft ook helemaal niet ingewikkeld te zijn.

In de tweede plaats: spaarders en beleggers bevinden zich weliswaar in dezelfde box 3, maar het zijn niet de dezelfde soort belastingplichtigen. Spaarders zijn risicomijdend, beleggers niet. Spaarders halen gemiddeld genomen zeer lage rendementen; beleggers hoge. Box 3 belast hen precies omgekeerd. Bij een laag rendement – bijvoorbeeld 0,1% – wordt een spaarder met een bankrekening van € 100.000 belast alsof hij € 2.152 rente heeft ontvangen en betaalt daarover € 645 belasting. In werkelijkheid heeft deze spaarder maar € 100 rente gekregen: een effectief tarief van – u hoort het goed – bijna 650%! Een belegger met een rendement van 5% over een beleggingsportefeuille van een ton wordt daarentegen belast tegen een effectief tarief van minder dan 13%. Het resultaat: box 3 is wel eenvoudig, maar toch niet goed uitlegbaar.

Het zou zeer eenvoudig kunnen om spaarders, bijvoorbeeld voor de eerste € 100.000, te belasten tegen de gemiddelde werkelijke rente op spaartegoeden van het verstreken belastingjaar. Dat is helemaal niet ingewikkeld en binnen het bestaande systeem vanaf 2017 – afgezien van de budgettaire derving – zo geregeld.

3. Waarom zou de wetgever zich hier iets van aantrekken?

Een wetgever die té eenvoudige belastingwetten maakt, ondergraaft de kernwaarden van het belastingrecht. Die kernwaarden – ook wel de fiscale rechtsbeginselen genoemd – zijn gericht op het tot stand brengen van een belastingstelsel dat rechtsgelijkheid, rechtszekerheid en doelmatigheid uitbalanceert. Overmatig eenvoudige wetgeving trekt een te grote wissel op de rechtsgelijkheid en – in mindere mate – de rechtszekerheid. Het is vanuit dat

perspectief een veeg teken dat belastingplichtigen steeds nadrukkelijker een beroep doen op fiscale rechtsbeginselen in belastingzaken.

Wetgeven is te beschouwen als een werkwoord. De wetgever geeft wetten, de burger moet het daarmee doen. Dat geldt in het bijzonder voor het belastingrecht dat altijd betrekking heeft op de verticale verhouding tussen kleine burger en machtige overheid. Wetgeven is duidelijk meer dan het geven van wetten: het is de eigenlijk de bedoeling dat de wetgever het *recht brengt*. Nogmaals, in de verticale verhouding tussen de heffende overheid en de belastingbetalende onderdaan is dit aspect cruciaal. Het belastingrecht heeft immers als bijzonder kenmerk dat tegenover de betaling die op grond van de belastingwet wordt gevorderd geen rechtstreekse tegenprestatie staat.

Dat uitgangspunt zet extra druk op de heffingskant. Fraaie belastingwetgeving tot stand brengen, is daarbij geen kunst op zich: geen *l'art, pour l'art*. Het gaat daadwerkelijk ergens om. Uit onderzoek blijkt dat belastingwetgeving die niet in overeenstemming is met de kernwaarden van het belastingrecht uiteindelijk de geloofwaardigheid van het fiscale systeem op de helling zet en daarmee ook de belastingmoraal. Juist die aspecten zijn van niet te onderschatten belang. Een goede en efficiënt uitvoerbare belastingwet is grotendeels afhankelijk van de autonome nakomingsbereidheid van belastingplichtigen. De overheid kan niet altijd alles controleren, dan zou het belastinggeld net voldoende zijn om de inningskosten te betalen. De belastingwet moet een innerlijke rechtvaardigheid bezitten waaraan belastingplichtigen zich *willen* houden. Dergelijke belastingwetten moeten zeker niet te ingewikkeld zijn, maar – zo heb ik vandaag hopelijk geïllustreerd – ook niet te eenvoudig.

4. Tot slot

Ik kom tot een afronding van dit college. Kern van mijn betoog is dat het belastingrecht op onderdelen weliswaar complex is, maar op andere onderdelen te eenvoudig. Eenvoudig belastingrecht is nastrevenswaardig, maar geen doel op zich. Het belastingrecht mag dus best complex zijn: dat moet zelfs. Als de wetgever zich bedient van het eenvoudsargument zou de Tweede Kamer dus alerter moeten zijn. Het parlement moet piepen, zoals een kanarie in de kolenmijn, omdat het eerder dan het kabinet doorheeft dat de kernwaarden van het belastingrecht op de tocht staan als te eenvoudige wetgeving wordt aangenomen.

Waarde studenten, ik feliciteer jullie met het behalen van de propedeuse en wens jullie veel succes met het vervolg van de studie. Afronding van de propedeuse betekent ook dat jullie het verplichte eerstjaarsvak Belastingrecht met succes hebben afgerond. Proficiat!

Hopelijk zullen jullie in de toekomst – na het college van vandaag – nooit meer klagen dat het belastingrecht te ingewikkeld is. Als student is ingewikkelde belastingwetgeving misschien vervelend, voor de belastingbetaler die met te eenvoudige belastingwetgeving wordt geconfronteerd is het veel malen erger...

Ik heb gezegd.